

بسم الله الرحمن الرحيم

مدیریت تغییر در بخش عمومی

نویسندگان

محمد عبدالحسین زاده

سید مجتبی شهر آئینی

سید محمد حسین قریشی

انتشارات پاپی - نشر کتاب امید

۱۳۹۹

سرشناسه	: عبدالحسین زاده، محمد، ۱۳۷۱-
عنوان و نام پدیدآور	: مدیریت تغییر در بخش عمومی / نویسندگان محمد عبدالحسین زاده، سید مجتبی شهرآیینی، سید محمدحسین قریشی،
مشخصات نشر	: مشهد: پایلی: کتاب امید، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۷۲ ص: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)، نمودار: ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۸۸۰۷-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیفا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: سازمان های دولتی -- مدیریت
موضوع	: Administrative agencies -- Management
موضوع	: تحول سازمانی -- مدیریت
موضوع	: Organizational change -- Management
موضوع	: مدیریت دولتی
موضوع	: Public administration
شناسه افزوده	: شهرآیینی، سید مجتبی، ۱۳۷۲-
شناسه افزوده	: قریشی، سید محمدحسین، ۱۳۶۷-
رده بندی کنگره	: JF1۳۵۸
رده بندی دیویی	: ۳۵۱
شماره کتابشناسی	: ۶۱۸۳۸.۲

انتشارات کتاب امید

مکانی: مشهد، بلوار سجاد، پلاک ۹۲
تلفن: ۰۵۱-۳۷۶۸۲۳۲۶ و ۳۷۶۴۰۰۳۰
آدرس: بازار فروش امید، خیابان ۹۳۵۵۶۲۱۶۸۸
تلفن: ۳۷۶۲۱۶۵۸
E-Mail: khodayi_1987@yahoo.com

انتشارات پایلی

قلم: قلمی
تعداد صفحات: ۷۲
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۹
شابک: ۹۷۸ ۶۲۲ ۷۰۸۸۰۷-۶
قیمت: ۳۵۰۰ تومان
چاپ و صحافی: آستان قدس رضوی

عنوان: مدیریت تغییر در بخش عمومی
نویسندگان: محمد عبدالحسین زاده
سید مجتبی شهرآیینی
سید محمدحسین قریشی
ناشر: انتشارات پایلی - نشر کتاب امید
مدیر اجرایی: امید خدایی
صفحه آرا: محمد نعیم آبادی
نمونه خوان: مهدی نعیم آبادی

فهرست مطالب

۵	مقدمه
۷	بخش اول: کلیاتی پیرامون مدیریت تغییر در بخش عمومی
۹	مفهوم شناسی تغییر و مدیریت تغییر
۱۱	تمایز مدیریت تغییر در بخش عمومی و خصوصی
۱۴	لرزم تغییر در بخش عمومی
۱۶	اهداف تغییر در بخش عمومی
۱۷	ابعاد تغییر سازمانی در بخش عمومی
۱۸	عوامل مؤثر بر مدیریت تغییر در بخش عمومی
۱۹	عوامل بیندلی
۱۹	عوامل محرک
۱۹	عوامل ناظر به فرآیند
۲۰	عوامل ناظر به زیگزاگ
۲۰	عوامل ناظر به رهبری تغییر
۲۱	بخش دوم: دیدگاه‌ها، رویکردها، مدل‌های تغییر در بخش عمومی
۲۳	دیدگاه‌های تغییر در بخش عمومی
۲۳	دیدگاه ابزاری
۲۴	دیدگاه فرهنگی
۲۵	دیدگاه انطباقی
۲۵	رویکردهای تغییر در بخش عمومی
۲۵	رویکرد مکانیکی
۲۶	رویکرد شبکه‌ای
۲۶	رویکرد سیاسی
۲۶	رویکرد رفتاری
۲۷	مدل‌های تغییر در بخش عمومی
۲۷	مدل‌های نظری
۲۷	مدل‌های وسیله - هدف

۲۸	مدل‌های جزئی - تدریجی
۲۹	مدل‌های کثرت‌گرایی (ائتلافی)
۲۹	مدل‌های فردی
۳۱	مدل‌های تجربی
۳۱	مدل مشارکتی (تجربه‌نگاری انگلستان)
۳۲	مدل موسسه مشاوران بوستون
۳۴	مدل تجربی دولت استرالیا
۳۶	مدل تجربی دولت هند
۳۹	بخش سوم: اجرای تغییر در بخش عمومی
۴۱	حالت‌های اجرای تغییر در بخش عمومی
۴۱	چالش‌های پیشی
۴۳	روش‌های مدیریتی
۴۴	چالش‌های فرآیندی
۴۵	ملاحظات اجرای تغییر در بخش عمومی
۴۶	ملاحظات بخش اجرای تغییر
۴۸	ملاحظات حین اجرای تغییر
۵۰	ملاحظات پس از اجرای تغییر
۵۱	مدیریت افراد در فرآیند اجرای تغییر
۵۵	بخش چهارم: ارائه مدل و راهنمای کاربردی تغییر در بخش عمومی
۵۷	الگوی مکعب مدیریت تغییر در بخش عمومی
۵۸	زمینه تغییر
۵۹	سطوح تغییر
۶۰	بازیگران تغییر
۶۱	فرآیند تغییر
۶۴	راهنمای کاربردی اجرای تغییر در بخش عمومی
۶۷	منابع

مقدمه

نهادها و سازمان‌های بخش عمومی، مهم‌ترین ابزار اجرایی‌سازی مستقیم سیاست‌های دولت‌ها هستند. بنابراین چابکی، کارآمدی و انعطاف‌پذیری این سازمان‌ها نقش بسیار مهمی در کارآمدی دولت و بهبود شرایط عمومی جامعه دارد. از سوی دیگر تحولات مستمر محیطی در جهان امروز ضرورت تغییر مستمر سازمان‌ها را به‌منظور تطبیق با شرایط پیرامونی اجتناب‌ناپذیر نموده است. این در حالی است که ماهیت سازمان‌های بخش عمومی در مقایسه با بخش خصوصی انعطاف‌پذیری کمتر و تمایل به ثبات بیشتری را از خود نشان داده‌اند، از این رو اصلاح بخش عمومی از منظر مدیریت تغییر از اهمیت بالایی برخوردار است.

ادبیات رایج مدیریت تغییر همچون بسیاری از بباحث حوزه مدیریت، بیشتر ناظر به بخش خصوصی تدوین شده است. از این رو به‌کارگیری تجربیات و تجویز توصیه‌های این حوزه بدون در نظر گرفتن ملاکات و اقتضائات مربوط به بخش عمومی راهگشا نخواهد بود. با در نظر گرفتن این نکته، کتاب حاضر درصدد واکاوی و تحلیل اصلاح بخش عمومی از منظر مدیریت تغییر است.

کتاب حاضر متشکل از چهار بخش اصلی است. در بخش اول با عنوان «کلیاتی پیرامون مدیریت تغییر در بخش عمومی» به مباحثی از جمله مفهوم‌شناسی تغییر سازمانی، مختصات ساختاری بخش عمومی و اهداف تغییر در بخش عمومی پرداخته می‌شود.

در بخش دوم، دیدگاه‌ها، رویکردها و مدل‌های تغییر در بخش عمومی ارائه می‌شوند. در ذیل دیدگاه‌ها، سه دیدگاه ابزاری، فرهنگی و انطباقی و در ادامه چهار رویکرد تغییر در بخش عمومی با عناوین رویکرد مکانیکی، شبکه‌ای، سیاسی و رفتاری معرفی می‌شوند. همچنین مدل‌های تغییر در بخش عمومی به دو دسته مدل‌های نظری و تجربی طبقه‌بندی شده است که مدل‌های نظری شامل مدل‌های وسیله - هدف، مدل‌های جزئی - تدریجی، مدل‌های کثرت‌گرایی و مدل‌های فردی می‌شوند. در پایان این بخش نیز مدل‌های تجربی که مبتنی بر تجارب عملیاتی تغییر سازمانی در کشورهای مختلف همچون مدل مشارکتی انگلستان، مدل موسسه مشاوران بوستون، مدل تجزی دولت استرالیا و مدل تجربی دولت هند هستند، تشریح می‌شوند.

بخش سوم با عنوان «اجرای تغییر در بخش عمومی» به بررسی ملاحظات اجرای تغییر، چالش‌های آن و مدیریت افراد در این فرایند می‌پردازد. همچنین ملاحظات اجرای تغییر در قالب ملاحظات پیش از اجرای تغییر، ملاحظات حین اجرای تغییر و ملاحظات پس از اجرای تغییر بیان می‌شود. سپس چالش‌های اجرای تغییر در سه دسته چالش‌های بینشی، مدیریتی و فرآیندی مطرح شده و در انتها نیز بحث مقاومت در برابر تغییر به‌صورت گذرا مورد اشاره قرار می‌گیرد.

بخش چهارم که به‌نوعی جمع‌بندی کتاب حاضر است، تحت عنوان «ارائه مدل و راهنمای کاربردی تغییر در بخش عمومی» مطرح شده است. در این بخش ابتدا مدل مکعب تغییر در بخش عمومی که دربردارنده زمینه تغییر، سطوح تغییر، بازیگران تغییر و فرآیند تغییر است، ارائه شده و در پایان این بخش نیز یک راهنمای کاربردی تغییر که بر اساس جمع‌بندی مطالب مطرح‌شده در کتاب تنظیم شده است و می‌تواند به‌عنوان راهنمای سازمان‌های بخش عمومی برای تغییر مورد استفاده قرار گیرد، ارائه می‌شود.